

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/140/2000

POPARCIE DLA PARTII POLITYCZNYCH ORAZ ZAUFANIE DO ICH LIDERÓW W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W komunikacie przedstawiamy zmiany poparcia dla partii politycznych, jakie nastąpiły w poszczególnych województwach od czasu ich utworzenia, tj. od początku roku 1999, do czerwca 2000. W celu dokonania tej prezentacji zagregowaliśmy dane z kolejnych sondaży¹ w trzy półroczne okresy, obliczając dla każdego z nich średnie poparcie dla głównych partii. Dobór oraz wielkość próby sprawiają, że dane te można traktować jako reprezentatywne dla poszczególnych województw. Należy zastrzec, że braliśmy pod uwagę opinie jedynie tych osób, które zadeklarowały chęć udziału w wyborach parlamentarnych.

Obliczyliśmy także średnią z osiemnastu miesięcy, która ukazuje zróżnicowania międzywojewódzkie z wyeliminowaniem wpływu czynników krótkotrwałych. Analizę uzupełnia porównanie stopnia zaufania do liderów omawianych partii politycznych², co pozwala stwierdzić, jak silnie utożsamiani są oni ze swoimi partiami (czy poparcie dla nich kształtuje się na takim samym poziomie jak dla partii, którym przewodzą).

Ze względu na zastosowaną metodę (agregacja danych ze stosunkowo niewielkich prób ludności poszczególnych województw deklarującej chęć uczestnictwa w wyborach w różnych miesiącach) zmuszeni byliśmy pominąć w analizie partie cieszące się niewielkim poparciem.

---

¹ Dane pochodzą z dwudziestu sondaży „Aktualne problemy i wydarzenia” przeprowadzonych w roku 1999 (w dniach 6-12 stycznia, 4-9 lutego, 4-9 marca, 8-13 kwietnia, 6-12 maja, 16-22 czerwca, 7-13 lipca, 4-10 sierpnia, 8-14 września, 5-11 października, 10-15 listopada, 1-7 grudnia) oraz w roku 2000 (w dniach 13-18 stycznia, 3-8 lutego, 30 lutego-8 marca, 30 marca-4 kwietnia, 11-16 maja, 1-6 czerwca) każdorazowo na losowo-adresowej reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków. Łącznie uzyskano 19 899 ankiet.

² Ankietowani oceniali polityków według 11-stopniowej skali: od -5 (głęboka nieufność) do 5 (pełne zaufanie). W analizie przedstawiono zarówno odsetek deklaracji zaufania i nieufności do liderów poszczególnych partii wśród ogółu badanych, jak i średnią ocen, jaką każdy z nich uzyskał w populacji osób, które deklarowały znajomość danego polityka i określiły, w jakim stopniu budzi on zaufanie bądź nieufność. Nie uwzględniono wskazań „trudno powiedzieć”.

POPARCIE DLA AWS

Terytorialny rozkład poparcia dla AWS jest bardzo zróżnicowany (spośród czterech uwzględnionych partii jedynie SLD ma elektorat nieco bardziej zróżnicowany regionalnie). AWS ma zdecydowanie najwięcej zwolenników w Małopolsce (w omawianym okresie średnio 31%). Na poparcie przekraczające o 5-7 punktów średnią krajową AWS może liczyć również w województwach: podkarpackim, pomorskim i podlaskim.

W województwach świętokrzyskim i wielkopolskim AWS ma, w przeciwieństwie do swego głównego rywala SLD, najmniej zwolenników (po 12%).

Tabela 1. Terytorialne zróżnicowanie poparcia dla AWS w okresie od stycznia 1999 do czerwca 2000

Województwa	I-VI '99	VII-XII '99	I-VI '00	Zmiana I '99-VI '00	I '99-VI '00
	w procentach				
Dolnośląskie	20	18	15	-5	18
Kujawsko-pomorskie	23	12	13	-10	16
Lubelskie	23	15	14	-9	17
Lubuskie	26	18	9	-17	17
Łódzkie	20	15	12	-8	16
Małopolskie	40	31	22	-18	31
Mazowieckie	25	19	17	-8	20
Opolskie	16	19	12	-4	15
Podkarpackie	34	26	18	-16	26
Podlaskie	27	27	20	-7	24
Pomorskie	32	25	18	-14	25
Śląskie	22	18	19	-3	19
Świętokrzyskie	15	13	7	-8	12
Warmińsko-mazurskie	25	11	13	-12	16
Wielkopolskie	12	11	12	0	12
Zachodniopomorskie	18	19	16	-2	18
Polska	24	18	15	-9	19

Na początku roku '99 w pięciu województwach (małopolskim, podkarpackim, pomorskim, lubelskim i podlaskim) AWS miała przewagę nad SLD. W kolejnych miesiącach Akcja traciła poparcie potencjalnych wyborców. Największy spadek liczby zwolenników (aż o 18 punktów procentowych) odnotowujemy w Małopolsce, czyli tam, gdzie było ich najwięcej. Odsetek sympatyków AWS zmniejszył się także w województwach: lubuskim (o 17 punktów), podkarpackim (o 16 punktów), pomorskim (o 14 punktów), warmińsko-mazurskim (o 12 punktów) oraz kujawsko-pomorskim (o 10 punktów). W analizowanym okresie w żadnym regionie poparcie dla AWS nie wzrosło. Jedynie w województwie wielkopolskim pozostało bez zmian.

Obecnie w większości regionów AWS ma mniej zwolenników niż jej główny rywal - SLD. Biorąc pod uwagę średnie wyniki z całego omawianego okresu, można powiedzieć, że AWS ma szansę na zwycięstwo jedynie w regionach „tradycyjnie prawicowych” - w Małopolsce i na Podkarpaciu.

ZAUFIANIE DO MARIANA KRZAKLEWSKIEGO

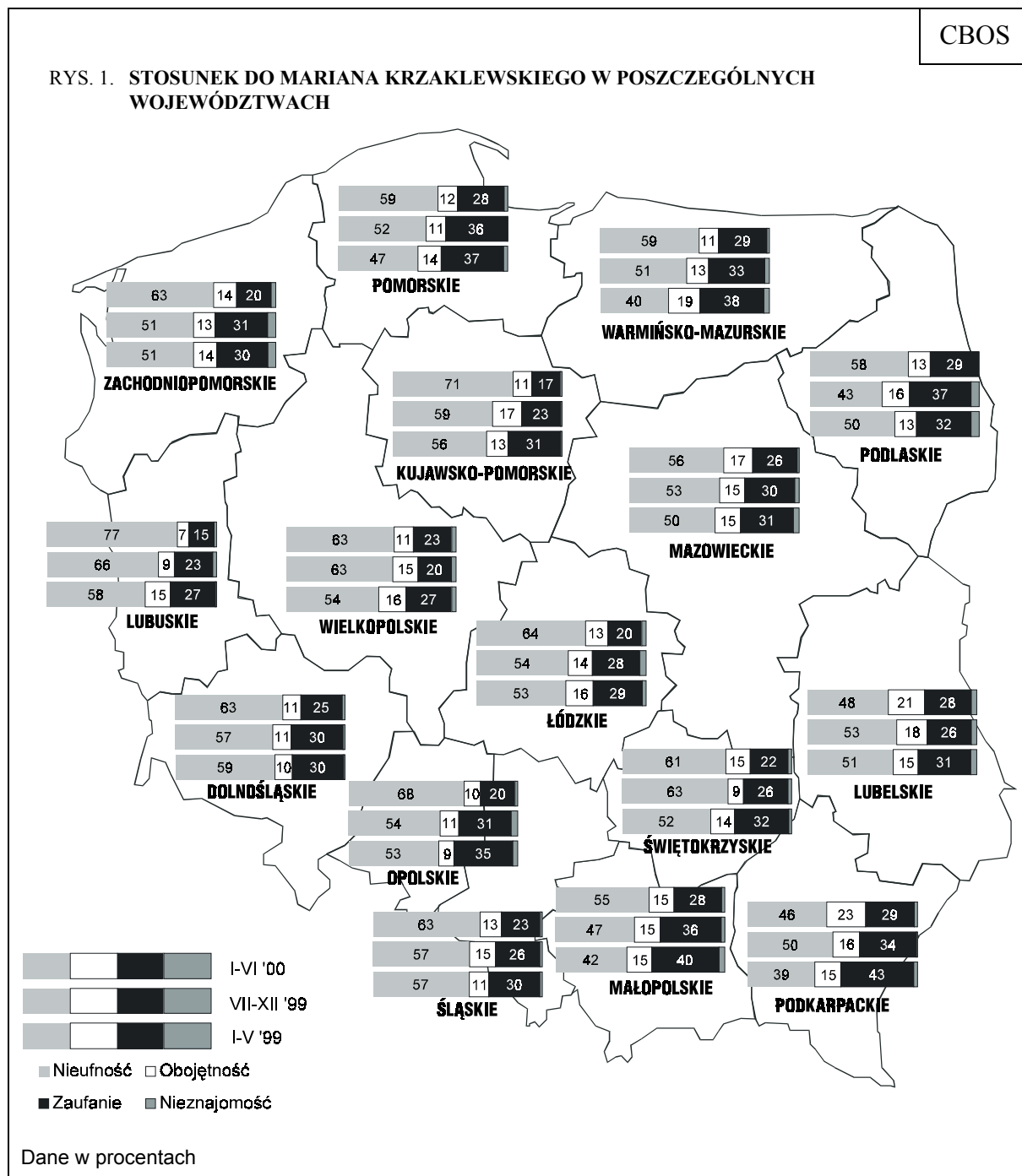
W analizowanym okresie zmieniał się stosunek ankietowanych do Mariana Krzaklewskiego - rosła nieufność (prawie we wszystkich regionach kraju) i malało zaufanie.

W Małopolsce, na Podkarpaciu, na Mazurach i Pomorzu mieszka najwięcej osób ufających Marianowi Krzaklewskiemu, jednak także w tych regionach liczba osób darzących go zaufaniem wyraźnie się zmniejsza.

We wszystkich województwach badani deklarujący nieufność do lidera AWS co najmniej o 10 punktów procentowych przeważają nad tymi, którzy mu ufają. Zdecydowanie najwyższy odsetek nieufności odnotowaliśmy w województwie lubuskim (o 46 punktów przewyższa zaufanie), ale znaczny jest także na Dolnym Śląsku, w Wielkopolsce i w województwie kujawsko-pomorskim (zob. tabelę aneksową). Grupa respondentów deklarujących obojętność wobec szefa AWS utrzymuje się na stałym poziomie (14%).

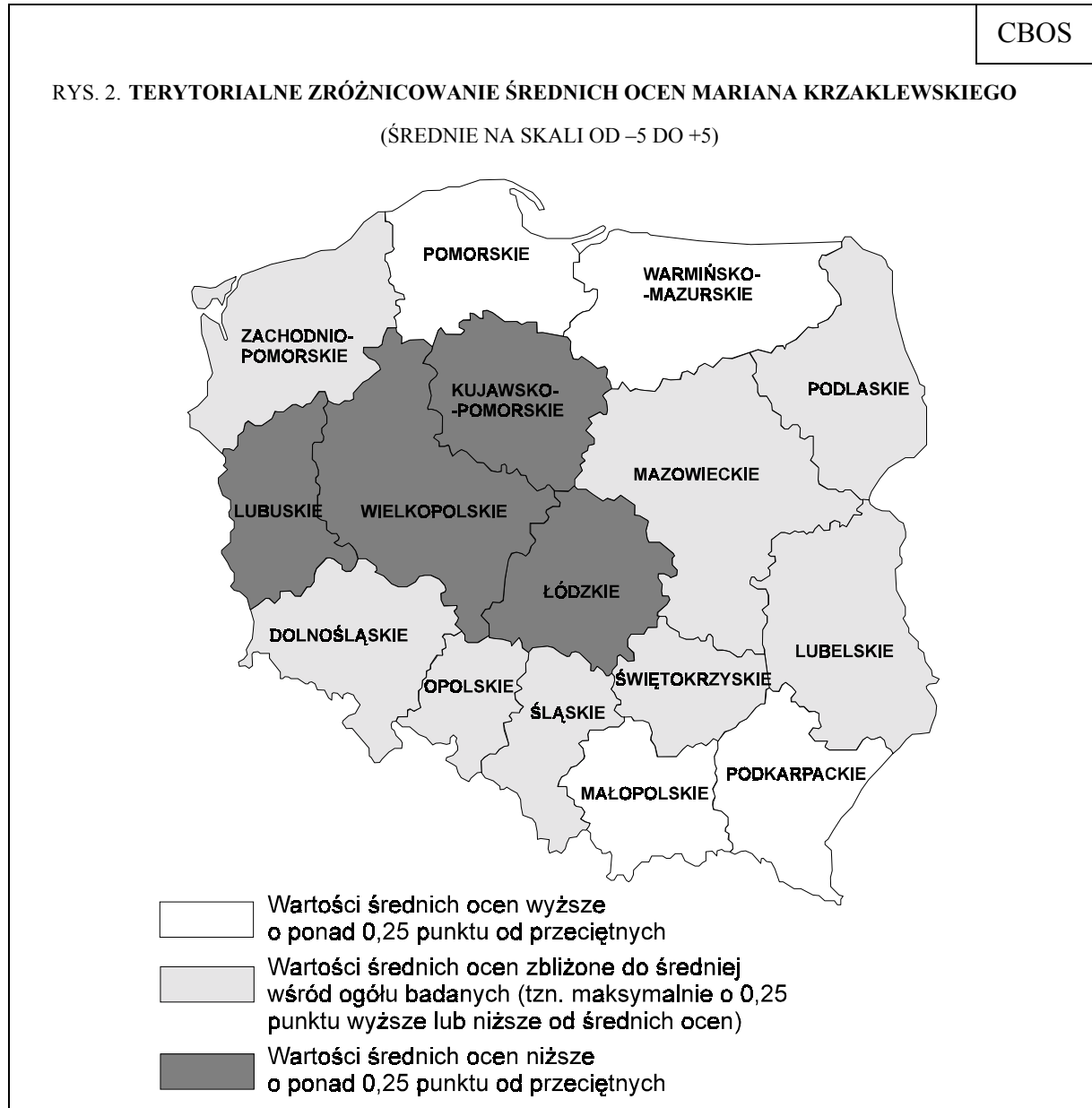
W województwach lubuskim, kujawsko-pomorskim i opolskim w największym stopniu rośnie różnica między osobami ufającymi i nieufającymi Marianowi Krzaklewskiemu

- przybywa głównie osób wyrażających do niego nieufność. Jedynie w województwie lubelskim proporcje między obiema grupami nie zmieniły się w omawianym okresie (stała przewaga deklarujących nieufność o 20 punktów procentowych).

Osoby, które deklarowały znajomość danego szefa partii, wyrażały stopień zaufania bądź nieufności do niego korzystając z jedenastostopniowej skali. Średnia ocen, jaką na tej

podstawie uzyskaliŝmy dla kaŝdego polityka, pozwala okreŝlić, w jakim stopniu budzi on zaufanie, a w jakim nieufnoŝć (czy zaufanie do niego jest pełne bądŝ teŝ czy nieufnoŝć jest głęboka).

Oceny wystawiane Marianowi Krzaklewskiemu są zdecydowanie negatywne (średnia na skali od -5 do +5 wynosi -1,43). Najwyższe oceny lider AWS uzyskuje w województwach „tradycyjnie prawicowych” - małopolskim, podkarpackim oraz w województwach pomorskim i warmińsko-mazurskim. Najgorzej oceniany jest w województwach: lubuskim, kujawsko-pomorskim, wielkopolskim i łódzkim, a więc tam, gdzie najlepiej postrzegany jest lider SLD Leszek Miller.

POPARCIE DLA PSL

Terytorialne zróżnicowanie poparcia dla PSL jest związane z różnym poziomem urbanizacji ekonomicznej - na obszarach, które zamieszkuje mała liczba ludności pracującej w zawodach rolniczych, partia ta nie może liczyć na znaczną liczbę zwolenników, choć deklaruje również chęć reprezentowania ludności skupionej w miastach. Dlatego najwięcej sympatyków PSL odnotowaliśmy w typowo rolniczym województwie lubelskim, gdzie gotów byłby na niego głosować co piąty wyborca.

Więcej głosów niż średnio w kraju ugrupowanie to uzyskałoby także w województwach: świętokrzyskim, łódzkim, mazowieckim, podkarpackim i wielkopolskim. W województwie świętokrzyskim PSL miał w całym omawianym okresie większe poparcie niż AWS. Już w wyborach parlamentarnych '97 zdobył tu prawie dwukrotnie więcej głosów niż średnio w kraju, a w wielu małych gminach wiejskich tego regionu nawet wygrał³. Od połowy roku '99 podobną sytuację obserwujemy w województwie lubelskim.

---

³ *Preferencje dla lewicy, w: ABC województw. Świętokrzyskie, „Rzeczpospolita” z 22 IX 1998.*

Tabela 2. Terytorialne zróżnicowanie poparcia dla PSL w okresie od stycznia 1999 do czerwca 2000

Województwa	I-VI '99	VII-XII '99	I-VI '00	Zmiana I '99-VI '00	I '99-VI '00
	w procentach				
Dolnośląskie	4	5	5	1	4
Kujawsko-pomorskie	5	10	9	4	8
Lubelskie	22	22	16	-6	20
Lubuskie	4	9	7	3	7
Łódzkie	13	16	10	-3	13
Małopolskie	8	5	5	-3	6
Mazowieckie	10	10	12	2	11
Opolskie	10	4	7	-3	7
Podkarpackie	9	11	10	1	10
Podlaskie	7	3	8	1	6
Pomorskie	7	2	3	-4	4
Śląskie	5	3	2	-3	3
Świętokrzyskie	17	11	14	-3	14
Warmińsko-mazurskie	8	7	6	-2	7
Wielkopolskie	11	9	8	-3	9
Zachodniopomorskie	4	6	7	3	6
Polska	9	8	8	-1	8

Najmniejsze poparcie, co zrozumiałe, ma PSL w najbardziej zurbanizowanym województwie śląskim (tylko 3%) oraz w województwach pomorskim i dolnośląskim.

W omawianym okresie odsetek zwolenników PSL utrzymywał się na stałym poziomie (8%-9%). Terytorialne zmiany w poparciu dla PSL także były niewielkie – największe w województwie lubelskim (spadek liczby potencjalnych wyborców o 6 punktów procentowych, ale nadal jest ich tam najwięcej). Podobna sytuacja miała miejsce w województwie pomorskim (spadek liczby zwolenników o 4 punkty). Natomiast najbardziej wzrosło poparcie dla PSL w województwie kujawsko-pomorskim (o 4 punkty).

ZAUFIANIE DO JAROSŁAWA KALINOWSKIEGO

Lider PSL cieszy się największym zaufaniem w województwie świętokrzyskim (40%), opolskim (38%), a ostatnio także w podlaskim. W województwie świętokrzyskim zwolennicy Jarosława Kalinowskiego najbardziej przeważają nad przeciwnikami (o 31 punktów procentowych). Jednocześnie w tym regionie najwięcej jest osób wyrażających wobec niego obojętność.

W żadnym z województw osoby nieufające prezesowi PSL nie uzyskały przewagi, ale najwięcej jest ich w województwach: mazowieckim, dolnośląskim, kujawsko-pomorskim i śląskim.

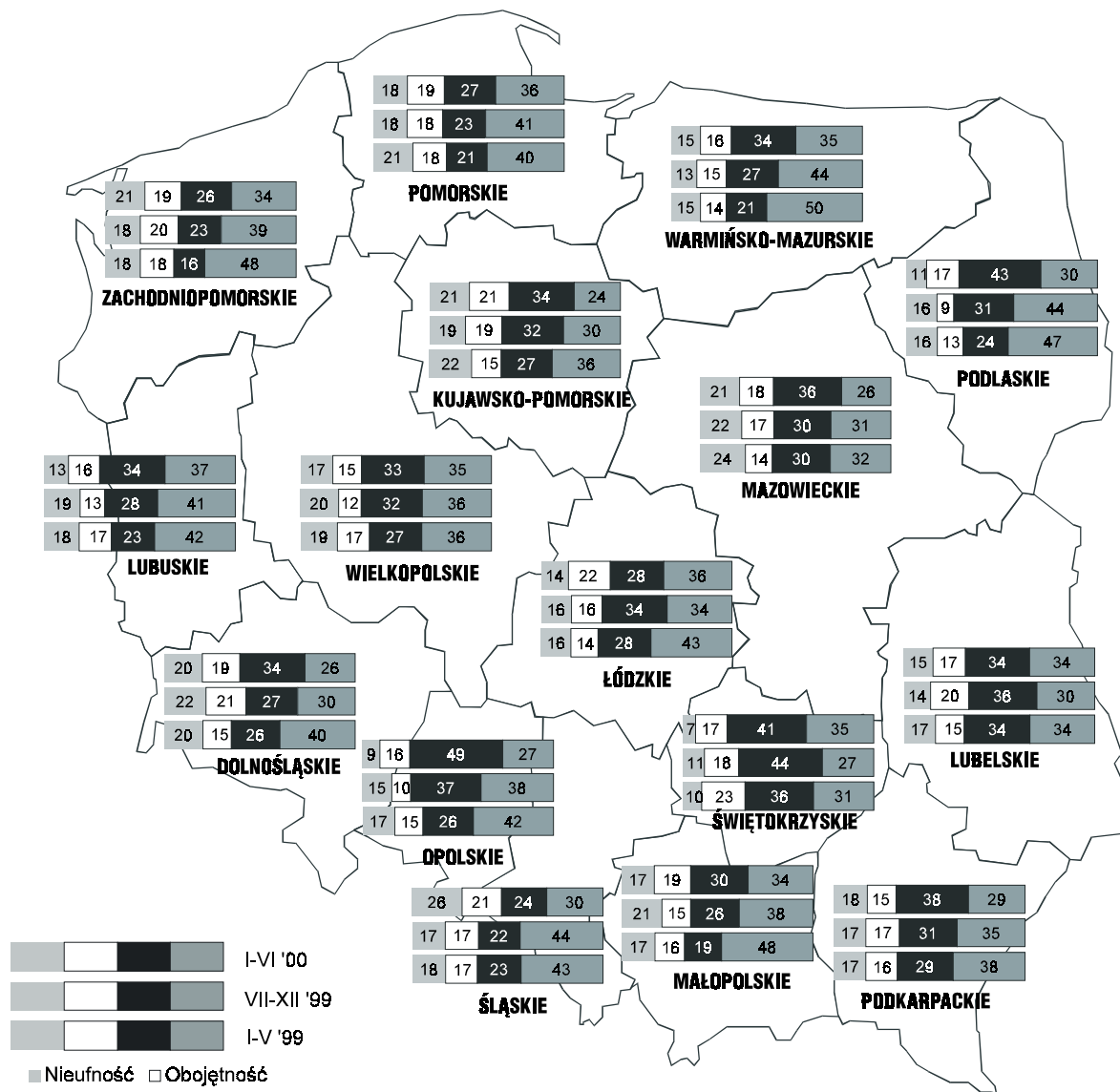
W analizowanym okresie zaufanie do szefa PSL powoli wzrastało. Jednocześnie spadała liczba osób nierozpoznających tego polityka (z 40% w pierwszej połowie roku '99 do 31% w pierwszej połowie br.), ale i tak jest on najmniej znany z omawianych liderów. Różnica między tymi, którzy ufają i nie ufają Jarosławowi Kalinowskiemu, rośnie przede wszystkim w województwach opolskim i podlaskim – przybywa tam jego zwolenników. Natomiast w województwie śląskim wzrasta głównie liczba osób deklarujących nieufność do przewodniczącego PSL.

Spośród badanych polityków Jarosław Kalinowski cieszy się największym uznaniem⁴, jeśli stopień uznania mierzyć na skali w populacji osób, które go rozpoznają i są w stanie zająć wobec niego postawę pozytywną lub negatywną. Jego średnia na skali od -5 do +5 wynosi 0,33. Najlepiej oceniają go mieszkańcy województwa świętokrzyskiego oraz opolskiego, lubelskiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, a więc obszarów, gdzie sektor rolniczy jest rozwinięty i stosunkowo dobrze prosperuje. Przeciwnego zdania są ankietowani z województw śląskiego i zachodniopomorskiego.

---

⁴ Jarosław Kalinowski i Leszek Miller są najczęściej pozytywnie odbierani przez ankietowanych, o czym świadczą dodatnie średnie ocen obu polityków (patrz tabele aneksowe).

RYS. 3. STOSUNEK DO JAROSŁAWA KALINOWSKIEGO W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH

Dane w procentach

RYS. 4. TERYTORIALNE ZRÓŻNICOWANIE ŚREDNICH OCEN JAROSŁAWA KALINOWSKIEGO
(ŚREDNIE NA SKALI OD -5 DO +5)

POPARCIE DLA SLD

Terytorialne zróżnicowanie poparcia dla SLD jest duże. Najwięcej sympatyków tej partii odnotowujemy w województwach kujawsko-pomorskim (średnio 43%) i świętokrzyskim (41%) oraz na terenie byłego zaboru pruskiego (województwa: lubuskie, dolnośląskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie – 40%-41%). Poparcie dla tej partii na wymienionych obszarach jest o 6-9 punktów procentowych wyższe od średniego w kraju.

Są to jednocześnie tereny, gdzie SLD wygrało ostatnie wybory parlamentarne. Najmniej zwolenników ma Sojusz w Małopolsce (w całym omawianym okresie średnio 22%) i na Podkarpaciu (23%), a więc w tych regionach, gdzie na wysokim poziomie utrzymuje się poparcie dla AWS.

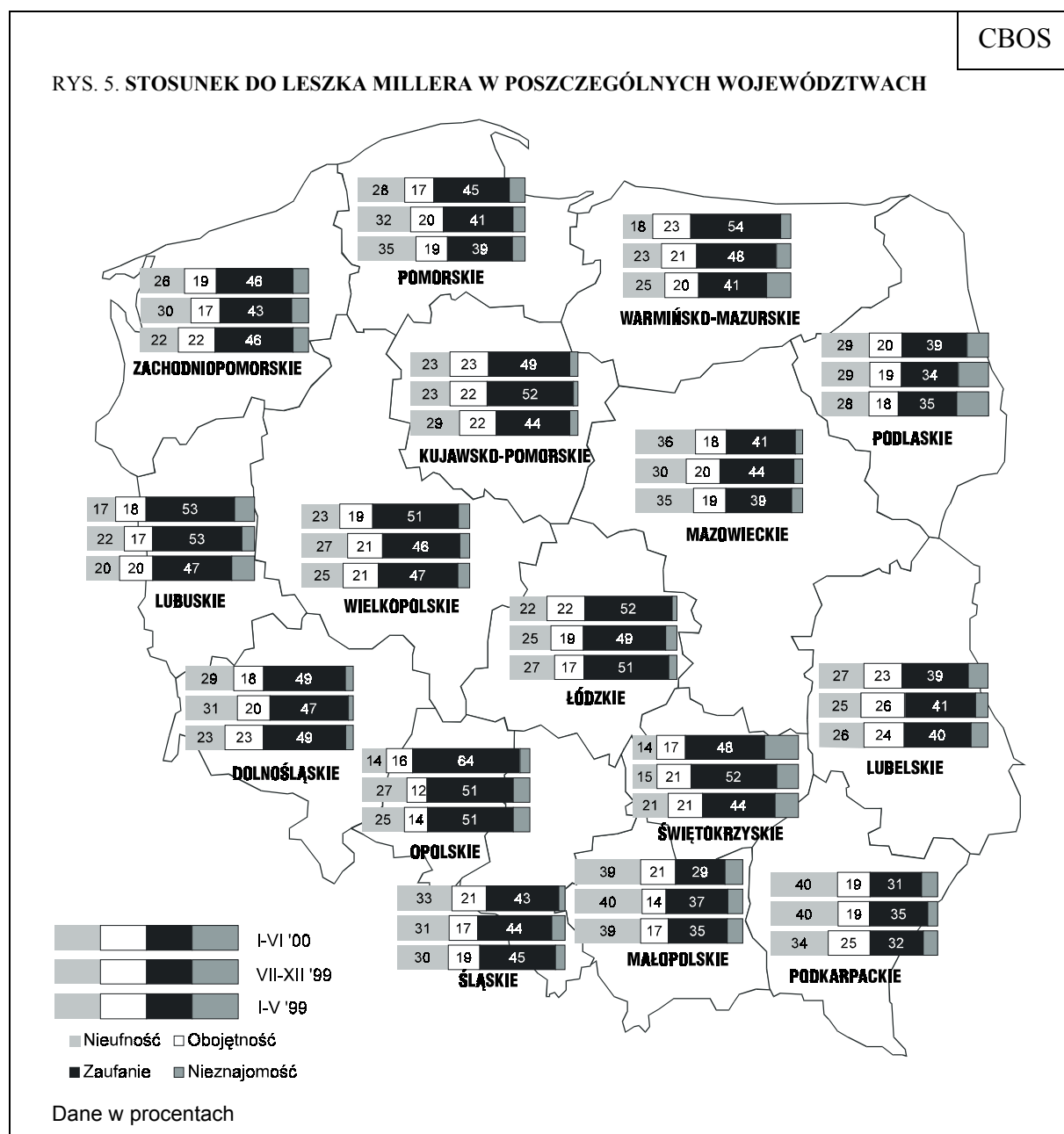
Sojusz Lewicy Demokratycznej ma najliczniejszy elektorat i w każdym województwie poparcie dla niego wzrasta (głównie kosztem AWS). Najwięcej zwolenników przybyło w województwie kujawsko-pomorskim, a więc w regionie, w którym SLD już miał najwięcej sympatyków (wzrost o 25 punktów procentowych od stycznia 1999 do czerwca 2000). Poparcie znacząco wzrosło także w województwach: łódzkim, pomorskim i warmińsko-mazurskim (o 14-17 punktów).

Tabela 3. Terytorialne zróżnicowanie poparcia dla SLD w okresie od stycznia 1999 do czerwca 2000

Województwa	I-VI '99	VII-XII '99	I-VI '00	Zmiana I '99-VI '00	I '99-VI '00
	w procentach				
Dolnośląskie	34	41	43	9	40
Kujawsko-pomorskie	30	43	55	25	43
Lubelskie	22	30	28	6	26
Lubuskie	38	41	45	7	41
Łódzkie	29	36	46	17	38
Małopolskie	20	24	21	1	22
Mazowieckie	28	30	27	-1	28
Opolskie	32	32	41	9	35
Podkarpackie	17	25	24	7	23
Podlaskie	26	21	30	4	26
Pomorskie	25	25	40	15	31
Śląskie	36	39	38	2	38
Świętokrzyskie	38	43	41	3	41
Warmińsko-mazurskie	27	34	41	14	35
Wielkopolskie	39	37	44	5	40
Zachodniopomorskie	37	39	44	7	40
Polska	30	34	37	7	34

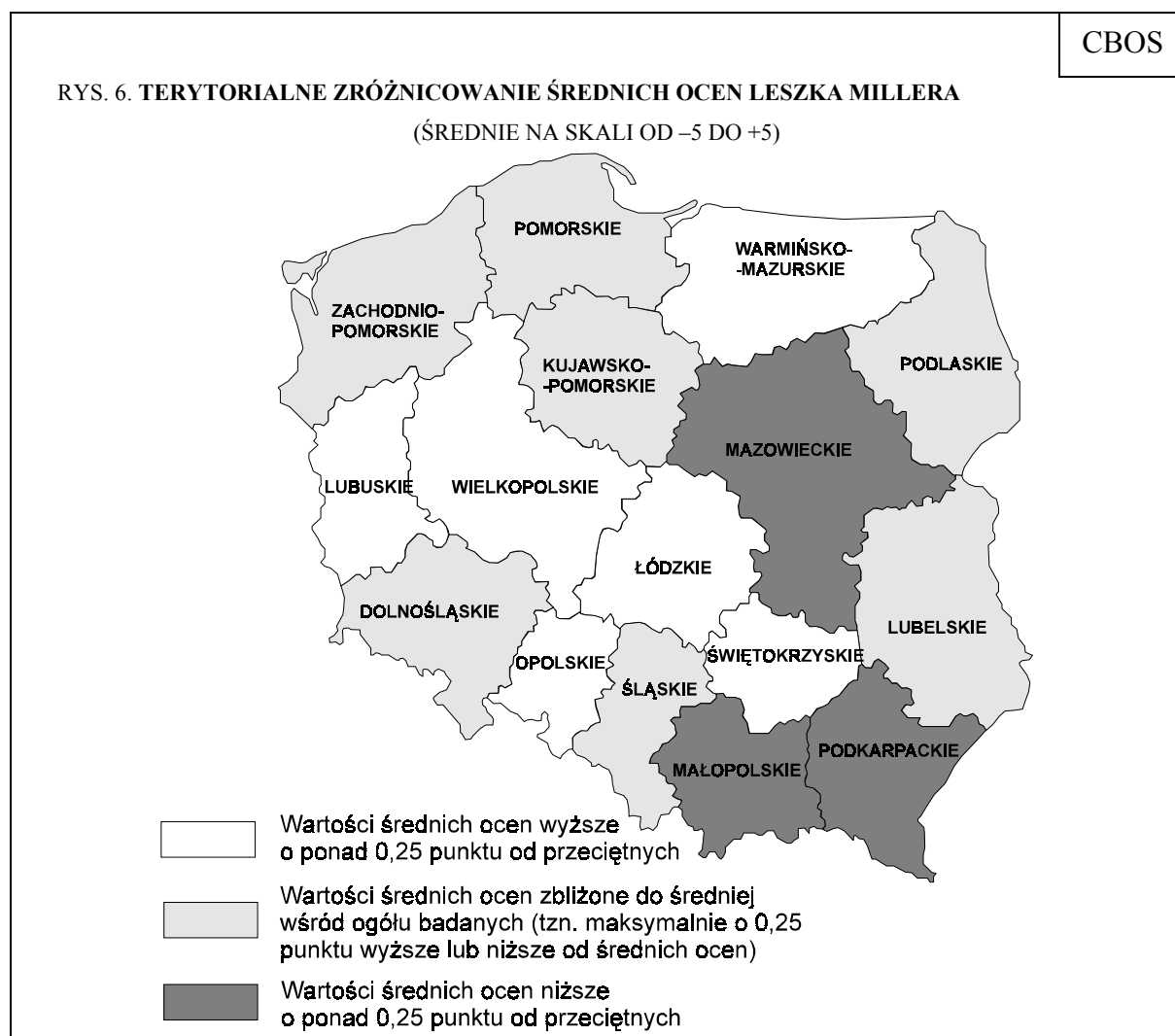
ZAUFIANIE DO LESZKA MILLERA

Spośród polityków omawianych w tym komunikacie Leszek Miller cieszy się największym zaufaniem ankietowanych. Jednocześnie średnia ocen wystawiana liderowi SLD na skali od -5 do +5 wynosi 0,26 i jest nieco niższa od tej, jaką uzyskuje Jarosław Kalinowski (0,33). Oznacza to, że w grupie badanych deklarujących zaufanie do Leszka Millera jest zdecydowanie mniej osób głęboko mu ufających niż tych, które darzą go jedynie umiarkowanym zaufaniem.

Najwyższe zaufanie do szefa SLD odnotowujemy w województwie opolskim (średnio 56% - 34 punkty procentowe przewagi zaufania nad nieufnością). Nieco gorzej jest w lubuskim i łódzkim, ale i tu w ponad połowie ankietowanych budzi on zaufanie. Niezbyt ufają przewodniczącemu SLD mieszkańcy Małopolski i Podkarpacia (niemal dwie piąte tamtejszej ludności deklaruje brak zaufania do niego). Słabe wyniki uzyskuje on również w województwach mazowieckim i pomorskim, gdzie nie ufa mu około jednej trzeciej ankietowanych.

W większości województw zaufanie do Leszka Millera rośnie (zwłaszcza w województwie opolskim i warmińsko-mazurskim). Odwrotną sytuację można zauważyć w województwach: podkarpackim, małopolskim i śląskim.

Leszek Miller uzyskuje najwyższe noty u mieszkańców województw opolskiego i świętokrzyskiego. Oceny lepsze niż średnie w kraju otrzymuje on także w województwach: lubuskim, łódzkim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim. Najniżej oceniany jest w tych województwach, gdzie SLD uzyskuje najslabsze wyniki w sondażach: małopolskim i podkarpackim.

POPARCIE DLA UW

W porównaniu z innymi partiami zróżnicowanie poparcia dla UW nie jest duże. Najwięcej zwolenników Unia ma na Śląsku (w województwach: opolskim, dolnośląskim i śląskim – 12%-13%) oraz w województwach mazowieckim i pomorskim (po 11%). Najmniejsze poparcie odnotowaliśmy w województwach tzw. ściany wschodniej: podkarpackim, lubelskim i podlaskim (w omawianym okresie średnio 5%).

Tabela 4. Terytorialne zróżnicowanie poparcia dla UW w okresie od stycznia 1999 do czerwca 2000

Województwa	I-VI '99	VII-XII '99	I-VI '00	Zmiana I '99-VI '00	I '99-VI '00
	w procentach				
Dolnośląskie	17	10	10	-7	12
Kujawsko-pomorskie	10	5	5	-5	7
Lubelskie	2	5	8	6	5
Lubuskie	6	7	5	-1	6
Łódzkie	11	5	5	-6	7
Małopolskie	7	11	8	1	9
Mazowieckie	12	10	10	-2	11
Opolskie	12	16	11	-1	13
Podkarpackie	6	4	5	-1	5
Podlaskie	2	6	6	4	5
Pomorskie	12	13	8	-4	11
Śląskie	11	11	14	3	12
Świętokrzyskie	9	5	4	-5	6
Warmińsko-mazurskie	9	7	5	-4	7
Wielkopolskie	9	12	8	-1	9
Zachodniopomorskie	10	6	6	-4	7
Polska	10	9	8	-2	9

Ogólnie rzecz biorąc, UW powoli traci potencjalny elektorat, chociaż w niektórych województwach znacznie zyskuje. Dotyczy to zwłaszcza tych regionów, gdzie startowała z bardzo niskiego poziomu rzędu 2% poparcia (w województwach lubelskim i podlaskim liczba potencjalnych wyborców wzrosła odpowiednio o 6 i 4 punkty procentowe). Liczba zwolenników tego ugrupowania zwiększa się powoli jeszcze tylko w województwach śląskim i małopolskim. W pozostałej części kraju potencjalny elektorat UW kurczy się (przede wszystkim w województwach: dolnośląskim, łódzkim, kujawsko-pomorskim i świętokrzyskim – o 5-7 punktów procentowych w analizowanym okresie).

ZAUFIANIE DO LESZKA BALCEROWICZA

Istnieje stała grupa osób deklarujących zaufanie do przewodniczącego UW oraz - liczniejsza - która mu nie ufa. Jednocześnie spośród czterech badanych liderów Leszek Balcerowicz ma najmniejszy wskaźnik obojętności, a więc najczęściej wzbudza w ankietowanych skrajne uczucia.

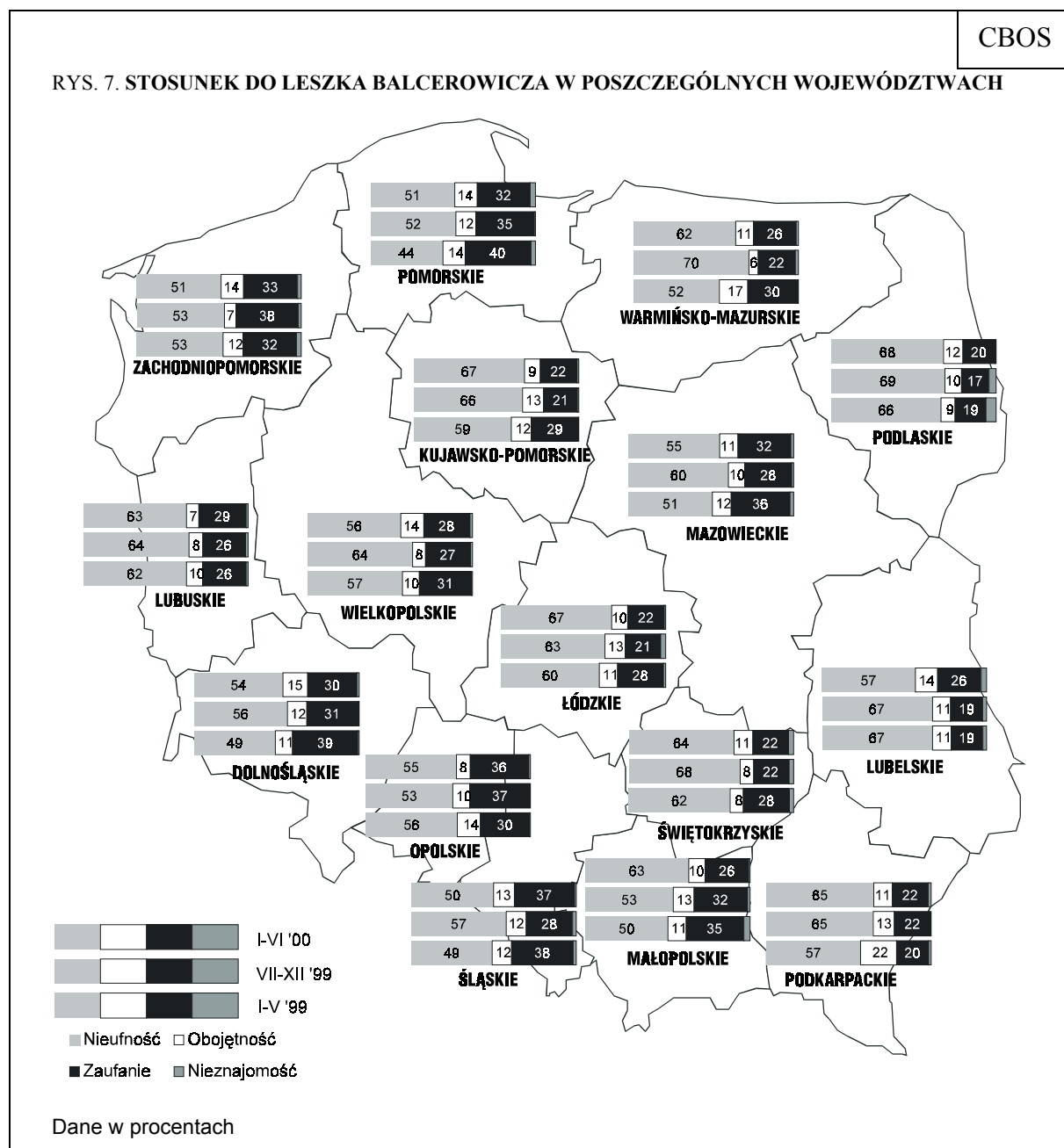
Zdecydowanie największym zaufaniem darzą Leszka Balcerowicza mieszkańcy województwa pomorskiego (największe zaufanie i najmniejsza nieufność) oraz opolskiego, śląskiego i zachodniopomorskiego. Najbardziej niechętny stosunek do lidera UW mają mieszkańcy województwa podlaskiego (największa nieufność i najmniejsze zaufanie) oraz lubelskiego, łódzkiego, kujawsko-pomorskiego i świętokrzyskiego.

W żadnym regionie osoby darzące Leszka Balcerowicza zaufaniem nie zdobyły przewagi - wszędzie jest co najmniej o 10 punktów procentowych więcej ankietowanych, którzy mu nie ufają. Największa różnica między nimi występuje w województwie podlaskim (przewaga nieufności nad zaufaniem wynosi 49 punktów procentowych).

W większości województw wzrasta nieufność do Leszka Balcerowicza. Największe natężenie tego zjawiska wystąpiło w Małopolsce, gdzie jednocześnie odnotowaliśmy znaczny wzrost liczby osób wyrażających zaufanie do Mariana Krzaklewskiego.

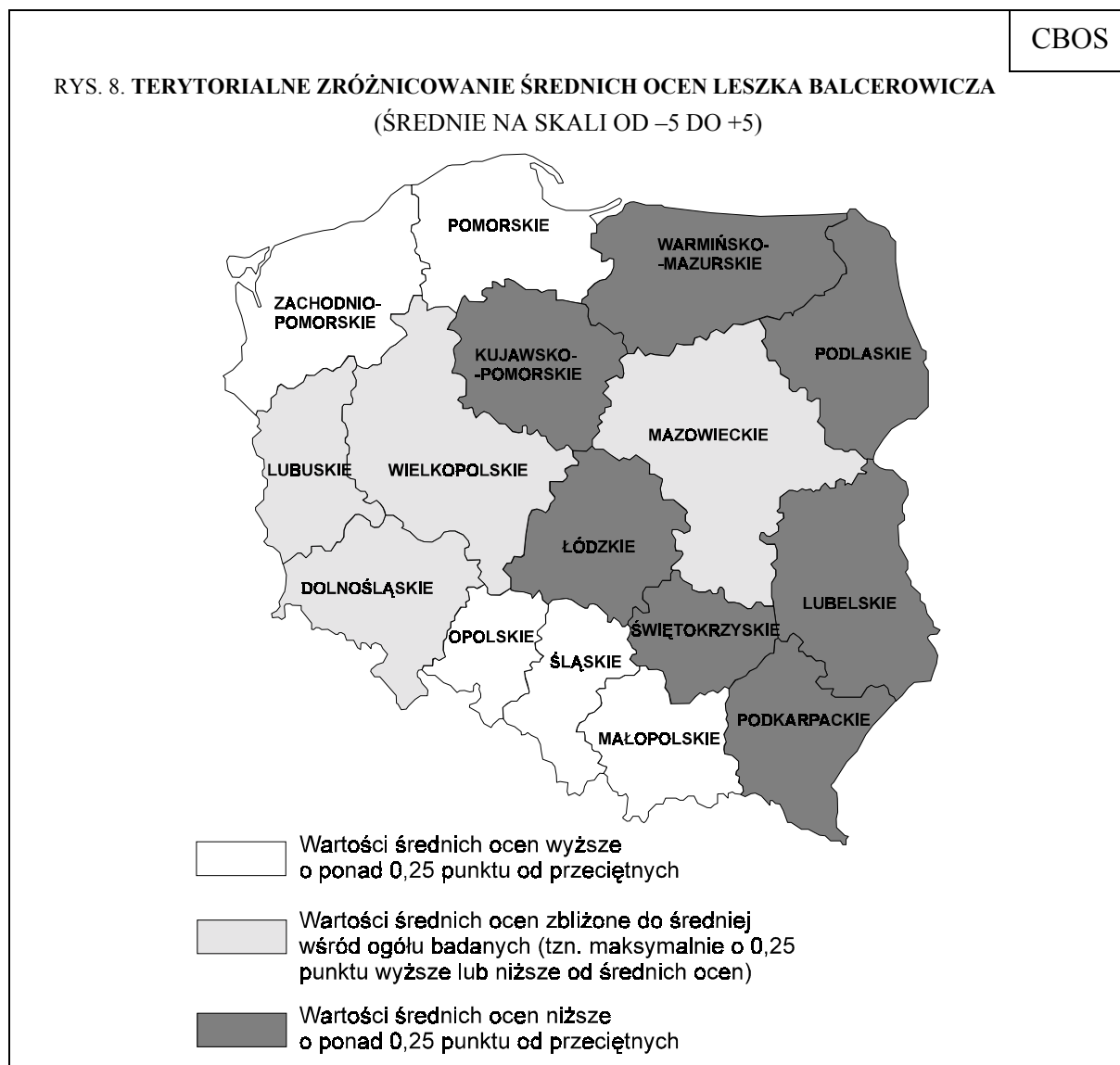

Tylko w czterech województwach przybywa osób, które ufają liderowi UW, najwięcej w lubelskim oraz w opolskim, zachodniopomorskim i lubuskim.

Leszek Balcerowicz, podobnie jak Marian Krzaklewski, zajmuje stosunkowo niską pozycję na skali zaufania (średnia na skali od -5 do +5 wynosi -1,42). Oceniany jest negatywnie w każdym województwie. Najwyższe miejsce na skali zaufania zajął w województwach: pomorskim, śląskim, zachodniopomorskim i opolskim. Szczególnie

niechętni są w stosunku do szefa UW mieszkańcy województw: podlaskiego i lubelskiego. Terytorialny rozkład ocen lidera UW pokrywa się z rozkładami poparcia dla partii, którą kieruje.

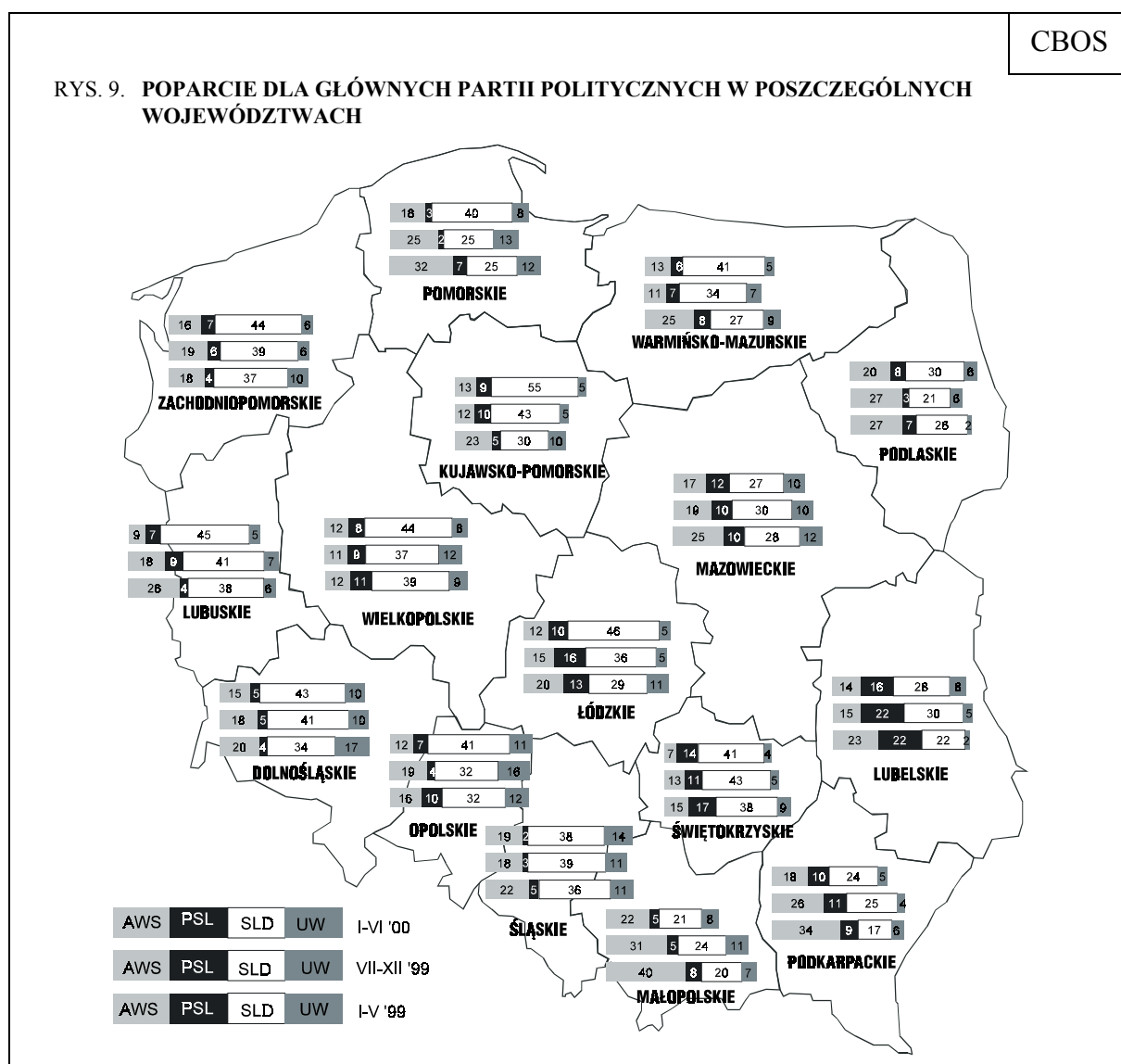
★

★

★

Polacy coraz mniej interesują się polityką. Stale wzrasta odsetek respondentów niezdecydowanych, którzy nie mają wyrobionych preferencji partyjnych. Najwięcej takich osób mieszka w województwach podkarpackim i podlaskim, gdzie stanowią one niemal jedną

piątą ogółu. Mieszkańcy tych regionów częściej niż pozostali Polacy sądzą, że w najbliższym czasie warunki ich życia ulegną pogorszeniu, znacznie gorzej oceniają także sytuację gospodarczą kraju. W klasie politycznej nie znajdują oni reprezentantów swoich poglądów, więc ich zainteresowanie polityką słabnie. Rozczarowaniem można zapewne tłumaczyć także fakt, że partie tracą najwięcej potencjalnych wyborców właśnie tam, gdzie miały i jeszcze mają dobre wyniki. Nie dotyczy to SLD, partii opozycyjnej, a więc nieponoszącej odpowiedzialności za to, co się dzieje. Zastanawiający jest fakt, że inne ugrupowanie opozycyjne - PSL nie jest w ten sposób postrzegane.

Pominięto „trudno powiedzieć”.

Najwięcej sympatyków ma SLD i w każdym województwie poparcie dla tej partii wzrasta (zwłaszcza tam, gdzie ma już ona dużo zwolenników). Ciekawa sytuacja jest w województwie opolskim. W tym regionie liderzy trzech dużych partii: Leszek Miller, Leszek Balcerowicz i Jarosław Kalinowski konkurują o głosy potencjalnych wyborców (dotychczas wygrywa szef SLD).

Na podstawie wyników badań można stwierdzić, że nadal aktualny jest podział na:

- województwa „prawicowe”: małopolskie, podkarpackie i pomorskie, gdzie wysokie notowania ma AWS oraz Marian Krzaklewski;
- województwa „lewicowe”: kujawsko-pomorskie, dolnośląskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie, w których SLD i Leszek Miller mają najwyższe poparcie;
- województwa rolnicze: świętokrzyskie, lubelskie i podlaskie, gdzie PSL i jego lider mają najwięcej zwolenników;
- województwa liberalne: śląskie, opolskie i mazowieckie, w których stosunkowo dużą popularnością cieszy się UW i jej lider Leszek Balcerowicz.

Jest to oczywiście podział uproszczony i ulegający nieznacznym zmianom wraz z upływem czasu.

Opracowała
Kinga A. KOMOROWSKA

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do **Leszka Balcerowicza**. 1- Nieufność; 2 - Obojętność; 3 - Zaufanie; 4 - Nieznajomość

Województwa	I-VI 1999				VII-XII 1999				I-VI 2000				Średnio				Średnia ocen na skali
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	w procentach																
Dolnośląskie	49	11	39	1	56	12	31	1	54	15	30	1	53	13	33	1	-1,11
Kujawsko-pomorskie	59	12	29	0	66	13	21	1	67	9	22	1	64	11	24	1	-1,95
Lubelskie	67	11	19	2	67	11	19	2	57	14	26	3	64	12	22	2	-2,03
Lubuskie	62	10	26	1	64	8	26	2	63	7	29	1	63	9	27	1	-1,64
Łódzkie	60	11	28	1	63	13	21	3	67	10	22	1	64	11	24	2	-1,95
Małopolskie	50	11	35	4	53	13	32	2	63	10	26	1	55	11	32	2	-1,12
Mazowieckie	51	12	36	2	60	10	28	1	55	11	32	2	55	11	32	2	-1,23
Opolskie	56	14	30	1	53	10	37	0	55	8	36	1	54	11	34	1	-1,07
Podkarpackie	57	22	20	1	65	13	22	0	65	11	22	2	63	15	22	1	-1,81
Podlaskie	66	9	19	6	69	10	17	4	68	12	20	0	68	10	19	3	-2,26
Pomorskie	44	14	40	3	52	12	35	1	51	14	32	3	49	13	36	2	-0,83
Śląskie	49	12	38	2	57	12	28	2	50	13	37	1	52	12	34	2	-0,92
Świętokrzyskie	62	8	28	2	68	8	22	3	64	11	22	3	64	9	24	3	-1,88
Warmińsko-mazurskie	52	17	30	0	70	6	22	2	62	11	26	1	62	11	26	1	-1,80
Wielkopolskie	57	10	31	1	64	8	27	1	56	14	28	2	59	11	29	1	-1,43
Zachodnio-pomorskie	53	12	32	3	53	7	38	2	51	14	33	2	52	11	34	2	-1,00
Polska	54	12	32	2	61	11	27	2	58	12	29	2	58	12	29	2	-1,42

Tabela 2. Stosunek do **Jarosława Kalinowskiego**. 1- Nieufność; 2 - Obojętność; 3 - Zaufanie; 4 - Nieznajomość

Województwa	I-VI 1999				VII-XII 1999				I-VI 2000				Średnio				Średnia ocen na skali
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	w procentach																
Dolnośląskie	20	15	26	40	22	21	27	30	20	19	34	26	21	18	29	32	0,23
Kujawsko-pomorskie	22	15	27	36	19	19	32	30	21	21	34	24	21	18	31	30	0,18
Lubelskie	17	15	34	34	14	20	36	30	15	17	34	34	15	17	35	33	0,76
Lubuskie	18	17	23	42	19	13	28	41	13	16	34	37	16	16	28	40	0,35
Łódzkie	16	14	28	43	16	16	34	34	14	22	28	36	15	18	30	37	0,47
Małopolskie	17	16	19	48	21	15	26	38	17	19	30	34	18	17	25	41	0,03
Mazowieckie	24	14	30	32	22	17	30	31	21	18	36	26	22	16	32	30	0,26
Opolskie	17	15	26	42	15	10	37	38	9	16	49	27	14	13	38	35	0,84
Podkarpackie	17	16	29	38	17	17	31	35	18	15	38	29	17	16	33	34	0,47
Podlaskie	16	13	24	47	16	9	31	44	11	17	43	30	14	13	33	40	0,77
Pomorskie	21	18	21	40	18	18	23	41	18	19	27	36	19	18	24	39	0,02
Śląskie	18	17	23	43	17	17	22	44	26	21	24	30	20	18	23	39	-0,1
Świętokrzyskie	10	23	36	31	11	18	44	27	7	17	41	35	9	19	40	31	1,34
Warmińsko-mazurskie	15	14	21	50	13	15	27	44	15	16	34	35	14	15	28	42	0,62
Wielkopolskie	19	17	27	36	20	12	32	36	17	15	33	35	19	15	31	36	0,36
Zachodnio-pomorskie	18	18	16	48	18	20	23	39	21	19	26	34	19	19	22	40	-0,1
Polska	18	16	26	40	18	17	29	36	18	18	32	31	18	17	29	36	0,33

Tabela 3. Stosunek do **Mariana Krzaklewskiego**. 1- Nieufność; 2 - Obojętność; 3 - Zaufanie; 4 - Nieznajomość

Województwa	I-VI 1999				VII-XII 1999				I-VI 2000				Średnio				Średnia ocen na skali
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	w procentach																
Dolnośląskie	59	10	30	1	57	11	30	1	63	11	25	2	60	11	28	1	-1,60
Kujawsko-pomorskie	56	13	31	1	59	17	23	1	71	11	17	1	62	14	24	1	-1,84
Lubelskie	51	15	31	3	53	18	26	3	48	21	28	3	51	18	28	3	-1,22
Lubuskie	58	15	27	1	66	9	23	2	77	7	15	1	67	10	21	2	-1,98
Łódzkie	53	16	29	2	54	14	28	4	64	13	20	3	57	14	25	3	-1,72
Małopolskie	42	15	40	3	47	15	36	2	55	15	28	2	47	15	35	3	-0,89
Mazowieckie	50	15	31	3	53	15	30	2	56	17	26	1	53	16	29	2	-1,27
Opolskie	53	9	35	3	54	11	31	4	68	10	20	2	59	10	28	3	-1,53
Podkarpackie	39	15	43	2	50	16	34	1	46	23	29	2	46	18	35	2	-0,73
Podlaskie	50	13	32	5	43	16	37	5	58	13	29	0	51	14	32	3	-1,30
Pomorskie	47	14	37	3	52	11	36	0	59	12	28	2	52	12	33	2	-1,09
Śląskie	57	11	30	1	57	15	26	1	63	13	23	1	59	13	26	1	-1,68
Świętokrzyskie	52	14	32	2	63	9	26	2	61	15	22	2	58	12	27	2	-1,60
Warmińsko-mazurskie	40	19	38	3	51	13	33	3	59	11	29	1	51	14	33	2	-1,15
Wielkopolskie	54	16	27	2	63	15	20	3	63	11	23	3	60	14	23	3	-1,78
Zachodniopomorskie	51	14	30	5	51	13	31	5	63	14	20	3	56	13	27	4	-1,35
Polska	51	14	32	2	55	14	29	2	60	14	24	2	56	14	28	2	-1,43

Tabela 4. Stosunek do **Leszka Millera**. 1- Nieufność; 2 - Obojętność; 3 - Zaufanie; 4 - Nieznajomość

Województwa	I-VI 1999				VII-XII 1999				I-VI 2000				Średnio				Średnia ocen na skali
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	w procentach																
Dolnośląskie	23	23	49	5	31	20	47	3	29	18	49	5	28	20	48	4	0,48
Kujawsko-pomorskie	29	22	44	5	23	22	52	3	23	23	49	5	25	22	48	4	0,48
Lubelskie	26	24	40	10	25	26	41	7	27	23	39	12	26	24	40	10	0,21
Lubuskie	20	20	47	13	22	17	53	8	17	18	53	12	20	18	51	11	0,77
Łódzkie	27	17	51	5	25	19	49	7	22	22	52	3	24	20	51	5	0,68
Małopolskie	39	17	35	9	40	14	37	9	39	21	29	11	39	17	34	9	-0,56
Mazowieckie	35	19	39	6	30	20	44	5	36	18	41	4	34	19	42	5	-0,05
Opolskie	25	14	51	10	27	12	51	10	14	16	64	6	22	14	56	9	1,01
Podkarpackie	34	25	32	9	40	19	35	6	40	19	31	10	38	21	33	8	-0,49
Podlaskie	28	18	35	19	29	19	34	18	29	20	39	13	29	19	36	16	0,12
Pomorskie	35	19	39	7	32	20	41	7	28	17	45	9	32	19	42	8	0,12
Śląskie	30	19	45	6	31	17	44	8	33	21	43	4	31	19	44	6	0,16
Świętokrzyskie	21	21	44	14	15	21	52	13	14	17	48	20	17	20	48	16	1,00
Warmińsko-mazurskie	25	20	41	14	23	21	48	9	18	23	54	6	21	21	48	9	0,70
Wielkopolskie	25	21	47	7	27	21	46	6	23	19	51	7	25	20	48	7	0,53
Zachodniopomorskie	22	22	46	9	30	17	43	10	26	19	46	9	26	19	45	9	0,34
Polska	29	20	43	8	29	19	45	7	28	20	45	7	29	20	44	7	0,26